

תפ"ח 63183/07/21 - מדינת ישראל נגד פאיז עיסא, דיא פריג

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

תפ"ח 63183-07-21 מדינת ישראל נ' עיסה(עציר)
ואח'

בפני	כבוד השופט עמי קובו - אב"ד
	כבוד השופט מיכאל קרשן
	כבוד השופטת מרב גרינברג
בעניין:	המאשימה
	מדינת ישראל
	באמצעות פרקליטות מחוז מרכז
	ע"י עו"ד עינת לב ארי
נגד	
הנאשמים	פאיז עיסא
	ע"י עו"ד יוסי זילברברג
	דיא פריג
	ע"י עו"ד שני מורן ותום הלפרין

גזר דין

רקע עובדתי

1. שני הנאשמים הורשעו בהתאם להודאתם בעובדות כתב אישום מתוקן, במסגרת הסדר טיעון שהוא פרי של הליך גישור שהתקיים לפני כב' השופטת מ' ברנט, בעבירות הבאות: נאשם 1 הורשע בעבירות של **חבלה בכוונה מחמירה**, בהתאם לסעיף 329 (א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: **החוק**) ו**פציעה בנסיבות מחמירות**, בהתאם לסעיף 334 ו-335(א)(1) ו-(2) לחוק. נאשם 2 הורשע בעבירות של **רצח באדישות**, בהתאם לסעיף 300(א) לחוק ו**פציעה בנסיבות מחמירות**, בהתאם לסעיף 334 ו-335(א)(1) ו-(2) לחוק.

2. לפי עובדות כתב האישום המתוקן בין אחמד עיסא (להלן: **אחמד**) לבין נאשם 1 קיימת היכרות מוקדמת.

ביום 3.7.2021 בשעות הערב נסעו הנאשמים ברכבו של נאשם 2 (להלן: **הרכב**) בכפר קאסם. נאשם 2 נהג ברכב ונאשם 1 ישב לצדו. אותה עת ישבו אחמד ושני חבריו הקטינים (א.א ו-ב.ב) מחוץ לקיוסק בכפר קאסם. עובר לשעה 20:06 חלפו הנאשמים עם הרכב סמוך לקיוסק. אחמד הבחין בהם וסימן להם לעצור. הנאשמים עצרו את הרכב סמוך לאחמד. אחמד ניגש אל צד הנוסע ברכב, פנה אל נאשם 1 ואמר לו "למה אתה כל הזמן מסתכל עלינו?". נאשם 1 השיב "למה, אתה רוצה להרביץ לנו?". לאחר עימות מילולי קצר בין השניים הודיע נאשם 1 לאחמד "שניה

ואני חוזר אליך", והנאשמים עזבו את המקום ברכב.

הנאשמים נסעו אל ביתו של נאשם 1 המצוי מרחק קצר מהקיוסק. בדרכם אמר נאשם 2 לנאשם 1 שהוא מחזיק בסכין והראה לו סכין בתא הכפפות ברכב. בתגובה אמר נאשם 1 לנאשם 2 "אין צורך בסכין, תשאיר אותו ברכב". כשהגיעו בסמוך לביתו של נאשם 1 ירד נאשם 1 מהרכב וחזר אליו כשבידו לום ברזל. הנאשמים שמו פעמיהם ברכב חזרה אל אזור הקיוסק בו נשארו אחמד וחבריו.

הנאשמים הגיעו בחזרה לרחוב בו מצוי הקיוסק סמוך לשעה 20:10. נאשם 2 חנה את הרכב מרחק קצר מהקיוסק והשניים יצאו יחדיו מן הרכב כשהם חמושים (נאשם 1 בלום הברזל ונאשם 2 בסכין אותה הטמין במכנסיו) בכוונה לפגוע באחמד ובשני חבריו. נאשם 1 הסתיר את לום הברזל מאחורי רכב חונה ונאשם 2 עמד לצידו כשהסכין טמונה במכנסיו. אחמד וחבריו ניגשו אל הנאשמים.

או אז שלף נאשם 1 את לום הברזל, הניפו באוויר ורץ אל עבר אחמד. נאשם 2, מיד אחריו, רץ אף הוא לעבר השלושה ושלף את הסכין ממכנסיו מבלי שנאשם 1 היה מודע לכך.

מיד כשהתקרבו הנאשמים לשלושה פרצה תגרה בין הצדדים, במהלכה הניף נאשם 1 את לום הברזל אל עבר פלג גופו העליון של אחמד, וחבט בו בחוזקה באמצעותו, תוך שאחמד מתגונן באמצעות ידיו. נאשם 2 הניף את הסכין אל עבר פלג גופו העליון של א.א., וחתך אותו בזרועו. מיד לאחר מכן הניף נאשם 2 את הסכין פעם נוספת, ודקר באמצעותה את אחמד בחזהו, בשוויון נפש לאפשרות גרימת מותו של האחרון. א.א ניסה להגן על אחמד ונאשם 1 היכה גם אותו באמצעות לום הברזל.

בשלב זה לקח ב.ב. אבן והשליכה לעבר הנאשמים. בתגובה החל נאשם 1 רודף אחריו לכיוון חנות בהמשך הרחוב. אותה עת רץ נאשם 2 בחזרה אל הרכב ונסע בכיוון ריצתם של הנאשם 1 ו-ב.ב. א.א ו-ב.ב. הפצוע דלקו אחר נאשם 1 ואחמד אסף בדרכו מקל. בחלוף כ-80 מטרים, בסמוך לחנות, עצר לפתע אחמד הפצוע. א.א לקח מידו של אחמד את המקל ורץ לכיוונם של ב.ב. ונאשם 1. אחמד התקדם מעט לכיוון החנות והתמוטט על הארץ.

נאשם 1 רדף אחרי ב.ב. אל סמטת רחוב סמוכה, שם השליך את לום הברזל לעבר ב.ב. אשר רץ והתרחק משם. א.א ניגש לנאשם 1, הכה אותו באמצעות המקל והשניים התקוטטו. רגעים ספורים לאחר מכן הגיע לסמטה נאשם 2 ברכב, והתנגש קלות עם רכבו ב-א.א. ובנאשם 1. א.א נפל לרצפה, נאשם 1 הכה אותו, עלה לרכב והנאשמים נמלטו מהמקום.

צוות רפואי שהוזעק למקום מצא את אחמד שוכב מחוסר הכרה מחוץ לחנות, ביצע בו פעולות החייאה והובילו כשהוא מונשם לבית החולים. אחמד נפטר כעבור שעות ספורות כתוצאה מכשל לבבי בעקבות פצע הדקירה בקדמת החזה, אשר עבר דרך עצם החזה ודרך דפנות הלב וכן דרך העורק הכלילי השמאלי הראשי. בכף ידו של אחמד נמצא פצע הגנה, ועל זרועו סימני חבלות כתוצאה מהתגוננותו מלום הברזל.

ל-א.א נגרמו כתוצאה מהמעשים המתוארים חתך מדמם בזרוע שמאל, אשר נתפר בבית החולים, מכה יבשה ושריטה בגב התחתון, והוא נזקק לטיפול רפואי.

3. במסגרת הסדר הטיעון הוסכמו עובדות נוספות בנוגע לכל אחד מן הנאשמים:

נאשם 1: הוסכם כי נאשם זה שיתף פעולה באופן מלא עם חוקרי המשטרה, מסר גרסה וענה על שאלות החוקרים, מרגע מעצרו ועד להגשת כתב האישום; נאשם 1 יצא עם השוטרים לזירת האירוע והצביע על מיקום לום הברזל; הנאשם ידע על דקירתו של אחמד זמן קצר לאחר שעזבו את המקום; הנאשם הסגיר עצמו לתחנת המשטרה.

נאשם 2: בשל חששו מהמפגש הצפוי עם אחמד וחבריו יצא עם הסכין מהרכב; הנאשם לא קשור לסכסוך עם אחמד ואין מבחינתו רקע מקדים; הנאשם הסגיר עצמו למשטרה בליל האירוע ובמהלך החקירה הודה במיוחס לו.

4. הסדר הטיעון כלל הסכמה אחת בלבד לעניין העונש: המאשימה הגבילה עצמה לעונש ראוי של 22 שנות מאסר בפועל לנאשם 2.

ראיות לעונש

5. במסגרת ישיבת הטיעונים לעונש הוקרן לפנינו והוגש סרטון מצלמת אבטחה שתיעד את חלקו הראשון של האירוע האלים.

המצלמה קלטה בבירור את הרגע בו הגיעו הנאשמים ובני החבורה האחרת לזירת הדקירות. המצלמה קלטה את נאשם 1 מסתיר את לום הברזל מאחורי מכונית על מנת שיוכל לעשות בו שימוש מפתיע, את השלב בו שלף אותו לעבר אחמד וחבריו, את רגע שליפת הסכין בידי נאשם 2 שרץ יחד עם נאשם 1 לעבר הקורבנות, ואת האופן בו התנפלו שני הנאשמים עם כלי נשק קרים בידיהם על קורבנותיהם נטולי ההגנה, שיכלו רק לנסות לנוס מהמקום וכן להתגונן באמצעות ידיהם החשופות מפני מעשי התקיפה.

צפייה בסרטון מלמדת כאלף עדים על האלימות הנוראה הפושה בחברה ועל הקלות הבלתי נסבלת בה ניתן לפגוע בגוף הזולת ואף בחייו באמצעות כלי משחית.

6. מתסקיר המבחן בעניינו של נאשם 1 עלה כי נאשם זה, רווק כבן 22, סיים 12 שנות לימוד עם תעודת בגרות וטרם מעצרו עבד בעסק בתחום הבניה. אין לחובת הנאשם הרשעות קודמות. הוא תכנן להינשא לבחירת לבו. הנאשם משולב בחינוך ובקבוצות טיפוליות בבית המעצר ובכוונתו להשתלב בטיפול גם לאחר שייגזר דינו. האירוע עליו נותן את הדין חריג וקיצוני לאורחות חייו. הנאשם מסבירו בחוויה של פגיעה בכבודו בדימויו העצמי ובחוסר מחשבה ושקילה של ההשלכות האפשריות של בחירותיו. הנאשם חש בושה וחרטה על מעשיו, מכיר בחומרת חלקו ומקבל אחריות מלאה על העבירות בהן הורשע. הנאשם ער למחיר הנורא ששילמו המנוח ומשפחתו וכן למחירים הכבדים

שמשלם בעצמו. שירות המבחן העריך כי הסיכון להישנות עבירת אלימות מצד הנאשם, שהוערך בשלב המעצר כבינוני, פחת במידה מסוימת וצפוי לפחות עוד באמצעות השתלבות הנאשם בתהליך טיפולי. הנאשם מבין כי ירצה עונש מאסר, והומלץ לקחת בחשבון לעניין אורך התקופה את כל שנאמר לעיל.

7. מתסקיר המבחן בעניינו של נאשם 2 עלה שהנאשם, כבן 21, סיים אף הוא 12 שנות לימוד עם תעודת בגרות. הנאשם השתלב במעגל התעסוקה ותכנן ללמוד רפואה בירדן. הנאשם נעדר הרשעות קודמות. הוא נטל אחריות פורמאלית למעשיו אך ביטא קושי משמעותי להסביר את הנסיבות שהובילוהו למעשיו ואת חלקו באירוע. הנאשם השליך את האחריות לכך שנקלע לאירוע על נאשם 1. לדבריו בהתלהטות הקונפליקט החל לדקור את אחד המתלוננים בזרועו ולאחר מכן דקר את המנוח בבטנו, לדבריו כהחלטה אימפולסיבית. רק בדיעבד שמע כי אחד מנפגעי העבירה מת מפצעיו. הוא הביע צער על אודות תוצאה זו, וכן כעס עצמי, בושה ואכזבה.

במסגרת מעצרו השתלב הנאשם בחינוך ובקבוצות טיפוליות. הרושם ממנו הוא של צעיר לא מגובש שהתקשה לשתף מעולמו האישי בשיח הקבוצתי, אך אין לו דפוסים עברייניים בולטים. שירות המבחן התרשם כי הנאשם נוקט מנגנונים של הסתרה ונוטה להציג עצמו כמי שנקלע לאירוע מתוך היגררות, וכי למעשה מדובר במי שחבר לאוכלוסייה שולית ויש לו נטייה להיגררות ולריצוי, דימוי עצמי לא מגובש ובחירה בפתרונות לא אדפטיביים להתמודדות, המבטאים לגיטימציה לשימוש באלימות. הסיכון כי יבצע בעתיד עבירות אלימות הוערך כבינוני כלפי מעשים בדרגת חומרה גבוהה. לאור כל האמור סבור שירות המבחן כי נאשם 2 זקוק לענישה מוחשית ומרתיעה, אשר תפחית מהסיכון להישנות עבירות מצדו בעתיד.

8. מתסקיר נפגע עבירת ההמתה עלו השבר העצום שפקד את משפחתו של אחמד, כמו גם חוויית ההתפרקות שחוו וקשייהם להתאושש. אחמד ז"ל, בן 18 במותו, היה האמצעי מבין שלושה ילדים. הוא תואר כבחור חרוץ ובעל שאיפות, שסיים השכלה תיכונית שבועיים לפני מותו. הוריו של אחמד לא העלו בדעתם מחשבה שמי מילדיהם עלול לאבד את חייו בצורה קשה ואכזרית שכזו. התסקיר תאר את הנזקים הקשים שנגרמו לכל אחד מבני המשפחה. מפאת צנעת הפרט לא נחזור על הדברים, ונציין רק שמדובר בשורה של נזקים, פסיכיים ונפשיים. כל אחד מבני המשפחה ספג מהלומה קשה ביותר וכולם כאחד זקוקים לעזרה על מנת להתמודד עם השלכות האירוע הטרגי שפקד אותם. לנוכח האמור המליצה כותבת התסקיר להשית על הנאשמים פיצוי כספי משמעותי כחלק מהכרה חברתית ומשפטית בתוצאה הקשה של מעשה הפגיעה ועל מנת להיטיב את נזקי בני המשפחה.

9. המאשימה העידה לעונש את הוריו של אחמד ז"ל. הורי המנוח עמדו על מקצת הפגיעות הקשות שנגרמו להם כתוצאה מרצח בנם ושניהם כאחד בקשו צדק שיתבטא בכך שהנאשמים, אשר שללו מבנם את הזכות לחיים, יקבלו את העונש המקסימלי האפשרי. אבי המנוח אף עמד בעדותו על התופעה הקשה של מעשי הרצח במגזר הערבי.

10. נאשם 2 העיד לעונש את אמו, אשר ביקשה ללמד מעט זכות על בנה, חרף המעשה הנורא שביצע.

תמצית טענות הצדדים

11. ב"כ המאשימה, עו"ד עינת לב ארי, עמדה על נסיבותיו הקשות של האירוע וביקשה בנסיבות המיוחדות של המקרה להחמיר עם שני הנאשמים, לא רק עם נאשם 2 שדקירתו את אחמד הביאה למותו, שכן לדברי התובעת, מן הראוי להשקיף על האירוע כמכלול ואין להתעלם מכך שבסופו מצא אדם צעיר את מותו. צוין כי נאשם 1 היה יוזם האירוע וכי הנאשמים המתינו לאחמד וחבריו כשכל אחד מהם מצויד בכלי נשק, בו לא היסס לעשות שימוש.

יתרה מכך, המאשימה סבורה כי יש להחמיר עם הנאשמים מעבר לרמת הענישה הנוהגת לצורך הרתעת הרבים מפני הקלות הבלתי נסבלת של השימוש בכלי נשק קרים.

לעניין נאשם 1 טענה המאשימה למתחם עונש הולם שנע בין 12 ל-15 שנות מאסר בפועל וביקשה, לאחר שסקרה פסיקה לעונש, למקם את עונשו בתחתית המתחם. לעניין נאשם 2 טענה המאשימה, בהתאם להסדר הטיעון, לעונש ראוי של 22 שנות מאסר. צוינה מגמת ההחמרה בענישה בעבירה של רצח באדישות, והובאה פסיקת בית המשפט העליון לתמיכה בעמדתה כי העונש אינו יכול לפחות מ-20 שנות מאסר - העונש המרבי שהיה צמוד לעבירת ההריגה.

נתבקשו על ידי המאשימה לחייב את שני הנאשמים בפיצוי למשפחת המנוח: נאשם 1 הפיצוי המרבי ונאשם 2 פיצוי בסך 100,000 ₪. עוד עתרה המאשימה לחייב את הנאשמים בפיצוי בסך עשרות אלפי ₪ ל-א.א.

בנוסף נתבקש חילוט הרכב עמו הגיעו הנאשמים לזירה אשר היה בשימוש של נאשם 2.

12. ב"כ נאשם 1, עו"ד יוסי זילברברג, טען כי שילוב עובדות כתב האישום המתוקן עם העובדות המוסכמות בנוגע לנאשם 1, מצביע על אירוע ברף חומרה לא גבוה. הסניגור ביקש לגזור על נאשם זה את העונש המתאים לאחריותו שלו ולא להחמיר עמו בשל התוצאה הקטלנית לה לא היה אחראי. הוא עמד על טיב הפציעה שנגרמה כתוצאה מהשימוש שעשה הנאשם בלום הברזל, על שיתוף הפעולה המלא והמידי של נאשם 1 עם החקירה, על הצער והחרטה הכנים שחש לכל אורך הדרך ועל המשפט הארוך שנחסך. הוא עתר למתחם עונש הולם שנע בין 18 חודשי מאסר לארבע שנות מאסר.

13. ב"כ נאשם 2, עו"ד שני מורן, טענה כי הנאשם מתחרט חרטה עמוקה על המעשה שעשה ועל תוצאותיו. מיד לאחר האירוע הסגיר עצמו הנאשם למשטרה. משפחת הנאשם גינתה את המעשה מהרגע הראשון. הנאשם ומשפחתו מבינים כי עליו לשלם מחיר בגין מעשיו. ב"כ הנאשם הדגישה את העובדה כי לא היה לנאשם סכסוך מוקדם עם אחמד. הוא לא הצטייד בסכין כדי לעשות בה שימוש אלים, והוא יצא מהרכב עמה רק לאור חששו מהמפגש הצפוי עם אחמד וחבריו. הנאשם מעולם לא הסתבך קודם לכן באירוע אלימות. הוא לא רצה במותו של המנוח והאירוע התרחש תוך כדי תגרה.

ב"כ הנאשם טענה לשגיאות במסקנות אליהן בא שירות המבחן. לעמדתה הנאשם לא הסתיר דבר משירות המבחן. בכל מקרה מדובר באדם צעיר שמתפקד היטב בכלא ומשולב בחינוך ובטיפול.

לדעת ההגנה, מתחם העונש ההולם שמן הראוי לקבוע ביחס למעשיו של נאשם 1 נע בין 12 ל-18 שנות מאסר (הוגשה פסיקה), ואת העונש יש למקום בתחתית המתחם.

לעניין החילוט טענה הסניגורית כי מדובר ברכב שנקנה על ידי אביו של הנאשם כשלושה ימים עובר לאירוע המתואר בכתב האישום. לא מדובר ברכב ששימש לביצוע העבירה ואין כל זיקה בין השימוש לרכב לעצם ביצוע העבירה. בנסיבות אלה בקשה ההגנה להימנע מחילוט הרכב, אשר שוחרר זה מכבר כנגד הפקדה בסך 10,000 ₪, והביעה את הסכמתה להעביר את הסכום המופקד לטובת פיצוי משפחת נפגע העבירה.

דין והכרעה

14. עימות מילולי סתמי בין שתי חבורות צעירים בכפר קאסם, שיסודו בעלבון שחש נאשם 1, גרם לנאשם 1 להחליט שפניו לעימות פיזי.

לקראת העימות הצטייד נאשם 1 בלום ברזל וידע כי ברשותו של נאשם 2 סכין (אם כי אמר לו להשאיר ברכב). נאשם 2 הסתיר את לום הברזל מאחורי רכב חונה, ורק בהגיע בני החבורה השנייה בסמוך אליו שלף את הלוט בהפתעה והחל חובט באחמד. נאשם 2 הצטרף לנאשם 1. הוא נשא עמו סכין מוסלקת אותה שלף מיד לאחר שראה את נאשם 1 מניף את לום הברזל. בין שתי החבורות, האחת חמושה בכלי נשק קרים והשנייה לא, התפתחה תגרה. במהלך התגרה דקר נאשם 2 את אחמד באמצעות הסכין דקירה אחת שפילחה את לבו והביאה בסופו של דבר למותו.

על ידיו של המנוח נמצאו פצעי הגנה כתוצאה מניסיונותיו להתגונן מפני לום הברזל שאחז נאשם 1 ובאמצעות היכה אותו. הקטין א.א, שניסה להגן על המנוח, נדקר אף הוא בזרועו וספג מכות בגב התחתון באמצעות הלוט אותו אחז נאשם 1. הוא נזקק לטיפול רפואי.

15. הנה כי כן, לפנינו מקרה נוסף שמדגים את הקלות הבלתי נתפסת בה ננקטת אלימות קשה תוך שימוש בכלי משחית, באופן שלא רק מסב פגיעות גוף אלא אף הוביל לאובדן חיי אדם.

מתחם העונש ההולם את מעשיו של נאשם 1

16. נאשם 1 הורשע בעבירה של חבלה בכוונה מחמירה (כלפי אחמד), שהעונש המרבי הקבוע לצדה הוא 20 שנות מאסר, ובעבירה של פגיעה בנסיבות מחמירות (כלפי א.א), שעונשה המרבי הוא 6 שנות מאסר.

17. הערכים החברתיים המוגנים שנפגעו כתוצאה ממעשיו הנאשם הם שלמות הגוף והנפש, שלום הציבור וביטחונו.

עבירות האלימות הן מהחמורות שבעבירות, והן מערערות את ביטחונם האישי של אזרחי המדינה ותושביה. בית

המשפט העליון עמד פעמים רבות על החומרה היתרה הגלומה בעבירות אלימות שנעשות תוך שימוש בנשק קר ועל הצורך בענישה משמעותית שתבטא את עוצמת הפגיעה בערכים המוגנים. עבירות אלה פושות ברחובותינו ומסכנות את שלום הציבור ובטחונו.

זאת ועוד, חומרתה הרבה של עבירת החבלה בכוונה מחמירה הביאה את המחוקק לקבוע בגינה עונש מאסר ממושך, שני בחומרתו רק לעבירת הרצח, ובתי המשפט מצווים לקיים את מצוות המחוקק ולגזור על המורשעים בביצוע עבירה זו עונשים הולמים [כב' השופט אלרון בע"פ 8900/21 **מחאג'נה נ' מדינת ישראל** (14.8.2022) ובע"פ 205/19 **לברוב נ' מדינת ישראל** (7.6.2020); כב' המשנה לנשיאה ע' פוגלמן בע"פ 3818/23 **מדינת ישראל נ' זוודו** (2.7.2023); כב' השופט נ' סולברג בע"פ 1985/18 **אביטן נ' מדינת ישראל** (21.6.2018); כב' השופט א' שטיין בע"פ 687/22 **טלוי נ' מדינת ישראל** (19.5.2022)].

18. נסיבות ביצוע העבירה תוארו לעיל. נאשם 1 חש שאחמד פגע בכבודו. הוא הצטייד מבעוד מועד בלום ברזל. מצויד בנשק קר זה שם פעמיו להתעמת עם אחמד וחבריו. נאשם 1 הסתיר את לום הברזל והצליח להפתיע את אחמד כשהניפו לעברו. הוא הסב לאחמד פצעי הגנה בידיו, ובהמשך, כמתואר בכתב האישום המתוקן, חבל גם בא.א, והכל בנוכחותו של נאשם 2 עמו חבר לביצוע המעשה.

חומרת מעשיו של נאשם 1 זועקת לשמיים. התנהגותו במהלך האירוע מאפיינת את תופעת האלימות החמורה הפושה במקומותינו ואך במזל לא הביאו המכות שהנחית באמצעות לום הברזל לתוצאות חמורות פי כמה. בצד זה, אין להתעלם מכך שהפגיעות והחבלות שהסב נאשם 1 לאחמד ולא.א לא היו חמורות, כאשר בוחנים את מעשיו במנותק ממעשיו של הנאשם 2.

19. עובדות כתב האישום בהן הודה נאשם 1, לצד הפרטים המוסכמים הנוספים שפורטו בהסדר הטיעון, אינם מאפשרים לקבל את עמדת המאשימה המבקשת להחמיר בעונשו של נאשם 1 בשל קטילתו של אחמד ז"ל.

נאשם 1 לא הורשע בעבירת המתה ואף לא בעבירה של ניסיון לרצח. הוא הורשע בהתאם להודאתו בגרימת חבלות גוף בלבד. **הלכה למעשה, הסכימו הצדדים בהסדר הטיעון בו נתקשרו כי מותו של אחמד ז"ל לא היה צפוי להיגרם מביצוע העבירה על ידי נאשם 1** (סעיף 40ט(א)(3) לחוק), ואין אפוא אפשרות לזקוף עובדה מצערת זו לחובתו בשלב קביעת המתחם בעניינו [השוו: ע"פ 4082/17 **אלנבארי נ' מדינת ישראל** (30.1.2018)].

עם זה, לא נתעלם מן העובדה כי נאשם 1 הוא יוזם ומחולל האירוע, וכמתואר בעובדות כתב האישום המתוקן נטל בו חלק פעיל ומשמעותי בכך שהיכה באמצעות לום ברזל באחמד בכוונה לגרום לו חבלה חמורה, ולאחר שהנאשם 2, חברו, דקר את אחמד באמצעות הסכין, הנאשם 1 המשיך במעשיו ופצע את א.א באמצעות הלום. מתחם העונש ההולם שנקבע בעניינו של נאשם 1 יהלום את חומרת מעשיו.

20. נוכח האמור לעיל ניתן לקבוע כי מידת הפגיעה בערך החברתי המוגן על ידי נאשם 1 הייתה בינונית.

21. מדיניות הענישה הנוהגת בעבירה של חבלה בכוונה מחמירה שהביאה לפגיעה מגוונת, אך ניכרת מגמת החמרה בפסיקת בתי המשפט, וככלל מדיניות הענישה הנוהגת כוללת הטלת עונשי מאסר ממושכים בפועל [ע"פ 3818/23 מדינת ישראל נ' זודו (2.7.2023) (להלן: עניין זודו), פסקה 8]:

· בעניין זודו קיבל בית המשפט העליון ערעור נגד קולת העונש, 5 שנות מאסר בפועל, שגזר בית המשפט המחוזי על משיב שהורשע על פי הודאתו בעבירה של חבלה בכוונה מחמירה בכך שדקר בסכין קרוב משפחה של בת זוגו לשעבר עמו סבר שבת הזוג מקיימת קשר רומנטי. נקבע כי מתחם העונש שקבע בית המשפט המחוזי לאישום הרלוונטי, בין 4 ל-8 שנות מאסר, אינו הולם "לא ברף התחתון ולא ברף העליון", וראה להחמיר את עונשו של המשיב ל-6.5 שנות מאסר בפועל, בשים לב לכלל שערכאת הערעור אינה נוהגת למצות את מלוא חומרת הדין.

· בע"פ 3335/23 מדינת ישראל נ' בורי (6.7.2023) קיבל בית המשפט העליון ערעור נגד קולת העונש, 63 חודשי מאסר בפועל, שגזר בית המשפט המחוזי על משיב שהורשע על פי הודאתו, בביצוע מעשי אלימות כלפי בת זוגו ובאישום השני בחבלה בכוונה מחמירה שהתבטאה בשיסוף גרונו של מי שהיה בקשר זוגי עמה. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם שנע בין 4.25 ל-7.25 שנות מאסר בכל הקשור לאישום השני. בית המשפט העליון קבע כי העונש שהוטל חורג באופן קיצוני מהענישה הראויה בנסיבות העניין, סוטה מעקרון ההלימה ואינו עולה בקנה אחד עם החומרה היתרה שבעבירות חבלה בכוונה מחמירה (פסקה 18 לפסק הדין). בשים לב לכלל לפיו אין ערכאת הערעור ממצה את הדין הועמד עונשו של המשיב על 87 חודשי מאסר בפועל.

· בע"פ 3498/19 זרבאילוב נ' מדינת ישראל (15.9.2020) דחה בית המשפט העליון ערעור נגד חומרת העונש, 8 שנות מאסר בפועל שכללו הפעלת שנת מאסר על-תנאי במצטבר, שגזר בית המשפט המחוזי על נאשם שתקף בסכין אדם אחר וגרם לו לפציעות בשתי הידיים.

· בע"פ 7100/13 סגלטיצי נ' מדינת ישראל (29.1.2015), אשר הוגש על ידי המאשימה, קיבל בית המשפט העליון ערעור נגד חומרת העונש, 13 שנות מאסר בפועל, שגזר בית המשפט המחוזי על נאשם שהורשע על פי הודאתו בביצוע עבירה של חבלה בכוונה מחמירה בכך שדקר שתי דקירות בפלג הגוף העליון של מי שהייתה בת זוגו לאחר שהודיעה לו שהכירה גבר אחר והיא מבקשת להיפרד ממנו. בית המשפט העליון העמיד את עונש המאסר בפועל על 11 שנים ומחצה, בקובעו, בין היתר, כי העונש שנגזר חמור ביחס למקרים דומים בהם נדונו מעשי דקירה של בנות זוג.

· בע"פ 4314/04 יפים נ' מדינת ישראל (5.9.2007), אשר הוגש על ידי המאשימה, דחה בית המשפט העליון ערעור נגד חומרת העונש, 13 שנות מאסר בפועל, שגזר בית המשפט המחוזי על נאשם כבן 67 שחבט בשכנתו מספר פעמים באמצעות כלי מושחז וחבל קשות בראשה. יצוין, עם זה, כי אותו נאשם הורשע בעבירה של חבלה בכוונה מחמירה לאחר ניהול משפט, והייתה לחובתו הרשעה קודמת במעשה אלימות חמור שהפגין כלפי שכניו.

גם בתפ"ח (מחוזי ת"א) 1004/09 **מדינת ישראל נ' דיגנקוב** (15.9.2009), שהוגש אף הוא על ידי המאשימה, נגזרו 13 שנות מאסר בפועל על נאשם שהורשע בעבירה של חבלה בכוונה מחמירה, ואולם באותו מקרה שיסף הנאשם את גרונו של אדם בדירתו התארח הנאשם וההרשעה באה לאחר ניהול הוכחות. יצוין כי בית המשפט העליון דחה במקרה זה ערעור נגד חומרת העונש (ע"פ 8675/09).

ובע"פ 8638/13 **רושדי נ' מדינת ישראל** (1.2.2015), שהוגש אף הוא על ידי המאשימה, קיבל בית המשפט העליון ערעור נגד קולת העונש, 9 שנות מאסר בפועל, שגזר בית המשפט המחוזי על נאשם שהורשע בהתאם להודאתו בביצוע עבירה של חבלה בכוונה מחמירה, בכך ששפך חומצה על פניה של צעירה בה נתן את עינו אך העזה להתארכס לאחר, פניה נשרפו, היא איבדה את ראייתה בעין אחת ונפגעה בעינה השנייה ובנוסף נגרמו לה כוויה פנימית בדרכי הנשימה ובצקת. בפסק הדין נקבע כי המתחם במקרה צריך לעמוד על 6 עד 14 שנות מאסר בגין העבירה של חבלה בכוונה מחמירה, ועונשו של אותו נאשם הועמד על 11 שנות מאסר בפועל.

22. איננו סבורים כי פסקי הדין שהגישה ההגנה יכולים לבסס את רמת הענישה הנוהגת בעבירה של חבלה בכוונה מחמירה בנסיבות דומות:

כך, בתפ"ח (מחוזי נצרת) 20361-03-21 **מדינת ישראל נ' חאג'** (9.5.2022) גזר בית המשפט המחוזי 63 חודשי מאסר בפועל על נאשם שהודה בביצוע עבירה של חבלה בכוונה מחמירה, בכך שדקר את קורבנו מספר לא מועט של דקירות באמצעות סכין, ואולם זאת עשה לאחר שהקורבן הכה אותו לראשונה במקל ובעודו ממשיך לעשות כן. חשוב מכך, באותו הליך הגבילה עצמה המאשימה בהסדר הטיעון, שנרקם במהלך ניהול הוכחות, לעונש ראוי של 6.5 שנות מאסר בפועל (78 חודשי מאסר) בלבד.

בתפ"ח (מחוזי באר שבע) 54995-03-12 **מדינת ישראל נ' אבו אלקיעאן** (2.9.2013) גזר בית המשפט על שני נאשמים שהורשעו בעבירה של חבלה בכוונה מחמירה עונשים של 4 שנות מאסר בפועל, אך זאת בהסדר טיעון "סגור" שנרקם בין הצדדים, וזאת בשל קיומם של קשיים ראייתיים משמעותיים.

וכך, בת"פ (מחוזי חיפה) 54787-06-21 **מדינת ישראל נ' סרחאן** (14.3.2023) גזר בית המשפט המחוזי עונש של 32 חודשי מאסר בפועל בלבד על נאשם שהורשע בעקבות הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן בעבירה של חבלה בכוונה מחמירה בקובעו מתחם עונש הולם שנע בין 30 ל-64 חודשי מאסר בפועל, ואולם על גזר דין זה הוגש ערעור מדינה וזה תלוי ועומד (ע"פ 3105/23).

בת"פ (מחוזי נצרת) 39683-05-21 **מדינת ישראל נ' עואודי** (21.9.2022) גזר בית המשפט המחוזי עונש של 40 חודשי מאסר בפועל על נאשם שהורשע בעקבות הודאתו, בכך שירה לעבר אדם עמו הסתכסך מספר יריות על מנת להרתיעו. היריות פגעו בידו וברגלו של הקורבן. דא עקא, שההרשעה במקרה זה הייתה בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות ולא בעבירה של חבלה בכוונה מחמירה.

גם בת"פ (מחוזי מר' - לוד) 30974-03-14 **מדינת ישראל נ' אלנצאצרה** (27.10.2014), בו נגזר עונש קל (30 חודשי מאסר בפועל) על נאשם שהודה בכך שירה לעבר זולתו וגרם לפגיעות בגפיים, הורשע הנאשם בעבירה קלה יותר - ניסיון לחבלה חמורה בנסיבות מחמירות - והמאשימה אף טענה למתחם עונש הולם שנע בין 3 ל-6 שנות מאסר.

בע"פ 4082/17 **אלנבארי נ' מדינת ישראל** (30.1.2018), נעתר בית המשפט העליון לערעור נגד חומרת העונש רק משום שבית המשפט המחוזי זקף לחובת המערער שם נתון שלא היה רשאי להתחשב בו לנוכח הסכמות הצדדים שבאו לידי ביטוי בכתב אישום מתוקן בו הודה אותו מערער. יתרה מכך, ההרשעה באותו עניין הייתה בעבירה של סיוע לחבלה בכוונה מחמירה, לא ביצוע עיקרי.

ת"פ (מחוזי מרכז-לוד) 2595-10-12 **מדינת ישראל נ' מורדי** (30.12.2013) ודאי אינו יכול לשמש אמת מידה לעונש בהליך שלפנינו, באשר הנאשם שם הורשע אך בעבירה של קשירת קשר לביצוע פשע.

גם ת"פ (מחוזי ב"ש) 47027-11-13 **מדינת ישראל נ' אלעמראני** (30.11.2014) אינו יכול לסייע לקבוע את רמת הענישה בענייננו, שכן הנאשם שם הורשע בהתאם להודאתו בביצוע עבירה של חבלה בכוונה מחמירה, בחלופת הניסיון שבה, והמאשימה שם אף הגבילה את עתירתה העונשית ל-5.5 שנות מאסר בפועל, על יסוד קיומם של קשיים ראייתיים משמעותיים.

23. בהתאם לכל האמור לעיל, ולאחר שנתנו דעתנו לעקרון המנחה בענישה, המחייב קיומו של יחס הולם בין מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם, ובין סוג ומידת העונש, מצאנו לקבוע את **מתחם העונש ההולם את מעשי הנאשם בין 6 ל-10 שנות מאסר בפועל.**

גזירת עונשו של נאשם 1

24. נאשם 1 הודה בעובדות כתב אישום מתוקן שמשקפות את חלקו במעשה ולא ניהל משפט. הוא הסגיר עצמו לתחנת המשטרה עוד באותו הערב. הוא שיתף פעולה עם חוקרי המשטרה באופן מלא, ובין היתר יצא עם השוטרים לזירת האירוע והצביע על מיקום לום הברזל. כעולה מהתסקיר החיובי בעניינו נאשם 1 נטל אחריות מלאה למעשיו. חרטתו שלמה. הוא עושה צעדים חשובים לשיקומו במסגרת מעצרו. לאורך מעצרו פחת הסיכון הנשקף מפניו והוא צפוי לפחות עוד באמצעות השתלבותו בתהליך טיפולי. אף יש מקום להתחשב במעצרו הממושך של נאשם זה.

25. במצב דברים זה יש לקבל את עמדת שני הצדדים כי מן הראוי לגזור על נאשם 1 עונש בתחתית מתחם העונש ההולם.

26. אך מובן הוא כי יש לחייב את נאשם 1 בפיצוי לטובת א.א. ואף בפיצוי למשפחת אהמד המנוח, בגין הפגיעות שהסב לו טרם דקרו נאשם 2 את הדקירה שהביאה למותו.

מתחם העונש ההולם את מעשיו של נאשם 2

27. נאשם 2 הורשע בעבירה של רצח באדישות, ובעבירה של פציעה בנסיבות מחמירות (כלפי א.א.).

28. הערכים החברתיים המוגנים שנפגעו כתוצאה ממעשי הנאשם הם קדושת החיים ושלמות הגוף.

29. נאשם 2 חבר לנאשם 1 שתבע את עלבונו מאחמד וחבריו וביקש להתעמת עמו. הוא היה ער לכך שנאשם 1 הצטייד בלום ברזל לקראת העימות. הגם שנאשם 1 אמר לו במפורש לא לעשות שימוש בסכין אותה נשא בכליו בשל חששו מהמפגש הצפוי עם אחמד, הצטייד הוא בסכין ביוצאו מהרכב והחליט לשלוף אותו בראותו את נאשם 1 מניף את לום הברזל לעבר אחמד. מיד לאחר שהנאשם 1 חבט בחוזקה באמצעות הלוּם במנוח, הנאשם 2 הניף את הסכין לעבר פלג גופו העליון של א.א. וחתך אותו בזרועו ומיד לאחר מכן הניף את הסכין פעם נוספת ודקר את המנוח בחזהו. לדאבון הלב, התוצאה של החלטה זו של הנאשם כמעט התבקשה מאלוהים. במהלך התגרה שפרצה בין הצדדים נעץ נאשם 2 את הסכין בלבו של אחמד, וגרם בכך למותו.

כפי שציינו ביחס לנאשם 1, וביתר שאת, לפנינו הדגמה לתוצאות הנוראיות של תופעת תת תרבות הסכין הפושה במקומותינו, ומחייבת לנקוט יד קשה כלפי הנוקטים באלימות חמורה כלפי זולתם ומגלים אדישות לתוצאות הטבעיות של מעשיהם הנפשעים.

30. ברי כי מידת הפגיעה בערכים החברתיים המוגנים על ידי נאשם 1 הייתה מקסימלית.

31. מדיניות הענישה בעבירות ההמתה נמצאת בימים אלה בשלבי עיצוב. ביחס לעבירת הרצח באדישות, קבע לאחרונה בית המשפט העליון במספר פסקי דין כי הרפורמה בעבירות ההמתה מחייבת החמרה בענישה בעבירה זו, יחסית לדין הקודם שסיווג מעשה כזה תחת עבירת ההריגה.

כך, למשל, בע"פ 2649/21 **סילברה נ' מדינת ישראל** (19.2.2023) נאמרו על ידי כב' השופט י' אלרון הדברים הבאים:

"(...) בהקשר זה יש לעמוד על כך שהרפורמה בעבירות ההמתה מבטאת שינוי משמעותי של המחוקק ביחס למעשי המתה המבוצעים ביסוד נפשי של אדישות.

כפי שהדגשתי לא אחת בפסקי דיני לאחרונה, הרפורמה יצרה מדרג חדש של עבירות אשר נועד לבטא את חומרת מעשי ההמתה השונים ועיקרון האשמה של מבצעה, ובהתאמה את העונש ההולם שיש לקבוע בצדן (דברי הסבר להצעת חוק העונשין (תיקון מס' 124) (עבירות המתה), התשע"ו-2015, ה"ח 166 (להלן: דברי ההסבר לרפורמה)). במדרג זה, מעשה המתה ביסוד נפשי של אדישות חוסה תחת עבירת הרצח "הבסיסית" (סעיף 300(א) לחוק) - אשר חמורה ממנה רק עבירת הרצח בנסיבות מחמירות (סעיף 301א

לחוק). זאת, חלף מיקומו עובר לרפורמה תחת עבירת ההריגה (סעיף 298 לחוק; ראו בהרחבה ב-ע"פ 1464/21 קפוסטין נ' מדינת ישראל, פסקאות 44-45 (11.9.2022)). בכך, המחוקק ביקש לבטא את החומרה הרבה שייחס למעשה ההמתה ביסוד נפשי של אדישות ולמידת האשם של מבצעו באמצעות "תיוג כ'רוצח' על כלל המשתמע מכך ו-'אות הקין' שיישא בעקבות מעשיו" (ע"פ 2654/22 מדינת ישראל נ' דישלבסקי, פסקה 10 (6.12.2022)).

בהתאם, הוחמר גם העונש הקבוע בצד עבירה זו - מעונש של 20 שנות מאסר כעונש מרבי טרם הרפורמה למאסר עולם כעונש מרבי (ע"פ 1888/19 גרייב נ' מדינת ישראל, פסקה 18 (5.4.2020)). משכך, הרפורמה בעבירות ההמתה משקפת "החמרה - מהותית ערכית ועונשית בענישה במקרה של רצח באדישות" (ע"פ 5806/22 מדינת ישראל נ' מוחמד גריפאת, פסקה 16 (20.11.2022)).

32. זאת ועוד. בית המשפט העליון פסק לאחרונה כי בעבירות הרצח ראוי לקבוע מתחם עונש הולם צר, אשר ידגיש את מרכזיות עקרון ההלימה ויצמצם את השפעתן של נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה [ע"פ 1077/22 קאדר נ' מדינת ישראל (1.6.2022)], פסקה 21. ליישום ההלכה בעבירה של רצח באדישות ראו ע"פ 5806/22 מדינת ישראל נ' גריפאת (20.11.2022) (להלן: **עניין גריפאת**), פסקה 19].

33. משאלה הם פני הדברים, נדריך עצמנו בשאלת מתחם העונש ההולם בעיקר מפסיקתו העדכנית של בית המשפט העליון שתפורט להלן.

אין לדעתנו צורך לנתח את רמת הענישה שקדמה לתקופה האחרונה ובוודאי שלא את זו שהייתה מקובלת ביחס לעבירת ההריגה אליה סווג המעשה של המתה באדישות לפי הדין הקודם (כפי שעשתה ההגנה במקרה דנן).

· **בעניין גריפאת** קיבל בית המשפט ערעור מדינה נגד קולת העונש, 10 שנות מאסר בפועל, שגזר בית המשפט המחוזי על משיב שהודה בכך שבמהלך קטטה הניף קרש והנחית אותו בעוצמה על ראשו של המנוח והדבר הביא למותו. במסגרת הסדר טיעון הורשע המשיב בעבירה של רצח באדישות והמדינה עתרה למתחם עונש הולם שנע בין 14 ל-19 שנות מאסר. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש שנע בין 9 ל-15 שנות מאסר וגזר את עונשו של המשיב כאמור לעיל. בית המשפט העליון קבע כי מתחם העונש שהציעה המדינה הולם בנסיבות את מעשי המשיב והעמיד את עונשו על 14 שנות מאסר בפועל, בשים לב לכלל לפיו ערכאת הערעור אינה ממצה את מלוא חומרת הדין.

· בע"פ 1464/21, 1625 קפוסטין נ' מדינת ישראל (11.9.2022) (להלן: **עניין קפוסטין**) קיבל בית המשפט העליון ערעור מדינה נגד קולת העונש, 18 שנות מאסר בפועל, שגזר בית המשפט המחוזי על משיב אותו הרשיע לאחר שמיעת ראיות בעבירה של רצח באדישות של אמו. הוא עשה כן במכות תוך שימוש בחפצים קשים, כשהוא שיכור ומתוך שוויון נפש לגבי האפשרות שאלה יביאו למותה. בית המשפט המחוזי העמיד את מתחם העונש ההולם את מעשי המשיב על 15 עד 22 שנות מאסר. בית המשפט העליון החמיר את העונש ל-22 שנות מאסר בפועל, בקובעו כי העובדה שהמשיב רצח את אמו מהווה נסיבה

מחמירה.

· בע"פ 2654/22 **מדינת ישראל נ' דיסלבסקי** (6.12.2022) (להלן: **עניין דיסלבסקי**) קיבל בית המשפט העליון ערעור מדינה נגד קולת העונש שגזר בית המשפט המחוזי על משיב, שהודה בעובדות כתב אישום בכך שנהג באלימות קשה כלפי דר רחוב שנוכחותו הייתה לצנינים בעיניו וגרם באדישות למותו. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם שנע בין 17 ל-22 שנות מאסר בפועל וגזר על המשיב עונש של 18 שנות מאסר. בית המשפט העליון קבע כי מתחם עונש הולם שנע בין 20 ל-24 שנות מאסר היה הולם את נסיבות העניין, והחמיר את עונש המאסר ל-22 שנים, בשים לב לכלל לפיו ערכאת הערעור אינה ממצה את מלוא חומרת הדין.

· בע"פ 4137/22 **אנאנטאפאק נ' מדינת ישראל** (2.7.2023) (להלן: **עניין אנאנטאפאק**) דחה בית המשפט העליון ערעור נגד חומרת העונש, 17 שנות מאסר בפועל, שגזר בית המשפט המחוזי על עובד זר שהורשע על פי הודאתו ברצח באדישות על כך שבמהלך ריב שיכורים המית את חברו באמצעות דקירת סכין בודדת בבית החזה. בית המשפט המחוזי קבע את מתחם העונש ההולם על 16 עד 22 שנות מאסר בפועל ומצא לגזור על המערער עונש בתחתית המתחם. בית המשפט העליון קבע כי מקרה זה אמנם אינו חמור כמקרים שנדונו בעניין **קפוסטין** ובעניין **דיסלבסקי**, אך גם בראי זאת העונש שנגזר על המערער הוא על הצד המקל.

בית המשפט העליון, מפי כב' השופט י' אלרון, ראה לכלול בפסק דינו את ההבהרה הבאה ביחס לעניין **גריפאת**, עניין **קפוסטין** ועניין **דיסלבסקי**: "בכל המקרים הללו שבהם נדונה חומרת העונש בעבירה של רצח ביסוד נפשי של אדישות, העונש הוחמר באופן מדוד בהתחשב בתחילתה של יישום הרפורמה בעבירות ההמתה בכלל זה למסגרת העונשית הראויה וכן בהלכה שלפיה ערכאת הערעור אינה ממצה את מלוא חומרת הדין. מובן, כי אלמלא כן היה נגזר עונש חמור עוד יותר."

יתרה מכך, בית המשפט פסק במקרה זה לראשונה כי "לא בנקל יש לקבוע את עונשו של מי שהורשע בעבירת רצח בתחתית מתחם הענישה, לא כל שכן בגבולו התחתון ממש - כפי שהמערער מבקש. כך במיוחד כאשר מדובר ברצח ביסוד נפשי של כוונה, וכך - גם אם במידה פחותה - בעבירת רצח המבוצעת ביסוד נפשי של אדישות" (פסקה 11 לפסק דינו של כב' השופט י' אלרון).

· בתפ"ח (מחוזי ב"ש) 58841-11-19 **מדינת ישראל נ' אשטה** (6.12.2022) קבע בית המשפט המחוזי מתחם עונש הולם שנע בין 17 ל-23 שנות מאסר בעניינו של מי שהורשע ברצח באדישות בגין המתת המנוח באמצעות דקירת סכין בצווארו, במהלך אירוע בין השניים שכלל בשלב מוקדם יותר איום של המנוח כלפיו באמצעות בקבוק בירה שבור, וגזר עליו בסופו של יום בדעת רוב 22 שנות מאסר (דעת המיעוט סברה כי העונש הראוי הוא 24 שנות מאסר).

יצוין כי תלוי ועומד בבית המשפט העליון ערעור שהגיש הנאשם על גזר דין זה (ע"פ 320/23).

ובתפ"ח (מחוזי ב"ש) 44105-09-19 **מדינת ישראל נ' סמורז'בסקי** (19.12.2022) קבע בית המשפט המחוזי מתחם עונש הולם שנע בין 18 ל-22 שנות מאסר בעניינו של נאשם שהורשע ברצח באדישות בגין המתת המנוח - שהגיע לקרוון בו התגורר הנאשם באישון לילה ודרש ממנו שיספק לו "נייס גאי" - באמצעות מכות מוט ברזל בפלג גופו העליון, וגזר עליו עונש של 20 שנות מאסר.

גם על גזר דין זה תלוי ועומד בבית המשפט העליון ערעור הנאשם (ע"פ 881/23).

34. בהתאם לכל האמור לעיל, ולאחר שנתנו דעתנו לעקרונות המנחה בענישה, המחייב קיומו של יחס הולם בין מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של נאשם 2, ובין סוג ומידת העונש, ולהנחיות המפורשות שנתן בית המשפט העליון (החמרה בענישה בעבירה של רצח באדישות וקביעת מתחמי עונש "צרים" בעבירת הרצח), מצאנו לקבוע את **מתחם העונש ההולם את מעשי נאשם 2 בין 18 ל-22 שנות מאסר בפועל.**

גזרת עונשו של נאשם 2

35. נאשם 2 הודה בעובדות כתב אישום מתוקן ולא ניהל משפט. הוא הסגיר עצמו לתחנת המשטרה בליל האירוע. במהלך החקירה הודה הנאשם במיוחס לו. יש מקום להתחשב גם במעצרו הממושך של נאשם זה. ועם זה, התסקיר בעניינו של נאשם זה אינו חיובי. הוא אמנם חש צער על התוצאה הקטלנית אך לדעת שירות המבחן נטל אך אחריות פורמאלית למעשיו, והוא נוטה להשליך את האחריות לאירוע על נאשם 1. שירות המבחן קבע בעניינו של נאשם זה מסוכנות משמעותית ונאמר כי הוא זקוק לענישה משמעותית ומרתיעה, אשר תפחית מהסיכון להישנות עבירות מצידו.

מעבר לכך, בית המשפט העליון פסק כי בענישה בעבירת הרצח הבסיסית יינתן מקום מוגבל לנסיבותיו האישיות של הנאשם.

36. במצב דברים זה אין מקום לגזור על נאשם 2 עונש בתחתית המתחם שקבענו, אלא באמצעו. ממילא הנחה בית המשפט העליון בעניין **אנאנטאפאק**, לא לעשות כן כדבר שבשגרה בעבירת הרצח.

37. נאשם 2 נטל את חייו של אדם צעיר, ובכך גדע באחת תקוות ושאיפות אינספור והסב למשפחתו את הנזקים האינמיים המתוארים בהרחבה בתסקיר משפחת נפגע עבירת ההמתה ואשר עלו לפנינו באופן מוחשי בעדויות הורי המנוח שבצדק מבחינתם אף ביקשו שיוטל עליו העונש המקסימלי. בנסיבות אלה מצאנו להורות לו לפצות את משפחתו של אחמד המנוח בסכום הפיצוי המרבי שמאפשר החוק. בנוסף יחויב גם נאשם זה בפיצוי בגין הפגיעות שהסב ל-א.א.

38. המאשימה בקשה לחלט את הרכב ששימש את נאשם 2 ביום האירוע.

על פני הדברים יש ממש בבקשה זו, שכן הרכב שימש את נאשם 2 בביצוע העבירה, ואולם בהתחשב בטענת ההגנה (שלא נסתרה בידי המאשימה) כי הרכב נקנה על ידי אבי הנאשם שלושה ימים בלבד טרם האירוע, בערכו הנמוך של הרכב כמתחייב מסכום ההפקדה בו שוחרר, ובהסכמת הנאשם - החלטנו להורות על העברת סכום ההפקדה כנגדו שוחרר הרכב לטובת הפיצוי שנפסוק למשפחת המנוח.

סוף דבר

39. אנו גוזרים על נאשם 1 את העונשים הבאים:

· **מאסר בפועל בן 6 שנים**, החל ביום מעצרו 4.7.2021.

· מאסר על תנאי בן 12 חודשים, והתנאי הוא כי בתקופה של שלוש שנים מיום שחרורו לא יעבור הנאשם עבירת אלימות מסוג פשע.

· מאסר על תנאי בן 6 חודשים, והתנאי הוא כי בתקופה של שלוש שנים מיום שחרורו לא יעבור הנאשם עבירת אלימות מסוג עוון.

· פיצוי בסך 30,000 ₪ לא.א. הפיצוי יופקד בשלושה תשלומים חודשיים שווים ורצופים החל מיום 1.11.23, ויועבר לנפגע העבירה בהתאם לפרטים שתמציא המאשימה למזכירות.

· פיצוי בסך 30,000 ₪ למשפחת אחמד המנוח. הפיצוי יופקד הפיצוי יופקד בשלושה תשלומים חודשיים שווים ורצופים החל מיום 1.11.23, ויועבר למשפחת המנוח בהתאם לפרטים שתמציא המאשימה למזכירות.

40. אנו גוזרים על נאשם 2 את העונשים הבאים:

· **מאסר בפועל בן 20 שנים**, החל ביום מעצרו 4.7.2021.

· מאסר על תנאי בן 18 חודשים, והתנאי הוא כי בתקופה של שלוש שנים מיום שחרורו לא יעבור הנאשם

עבירת אלימות מסוג פשע.

- מאסר על תנאי בן 9 חודשים, והתנאי הוא כי בתקופה של שלוש שנים מיום שחרורו לא יעבור הנאשם עבירת אלימות מסוג עוון או עבירה של החזקת סכין שלא כדין.
- פיצוי בסך 258,000 ₪ למשפחת אהמד המנוח. הפיצוי יופקד עד ליום 1.11.23 ויועבר בהתאם לפרטים שתמציא המאשימה למזכירות. מתוך הסכום האמור, סך של 100,000 ₪ אשר הופקד יועבר לידי משפחת המנוח. ככל שאין מניעה חוקית לדבר יקוזז מסכום זה הסך של 10,000 ₪ שהופקד לצורך שחרור הרכב, ויועבר למשפחת המנוח.
- פיצוי בסך 30,000 ₪ לא.א. הפיצוי יופקד עד ליום 1.11.23 ויועבר לנפגע העבירה בהתאם לפרטים שתמציא המאשימה למזכירות.

מזכירות בית-המשפט תמציא העתק גזר הדין לשירות המבחן.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום.

ניתן היום, ב' אב תשפ"ג, 20 יולי 2023, בנוכחות הצדדים.

מרב גרינברג, שופטת

מיכאל קרשן, שופט

עמי קובו, שופט, אב"ד